

מבקר המדינה

דין וחשבון שנתי

15

ירושלים, תשכ"ה - 1965

מבקר המדינה

דין וחשבון שנת 15

לשנת 1964 ולחשבונות של שנת הכספים 1963/64

ירושלים תשכ"ה – 1965

מלאכתה של הרשות המבצעת בזמננו היא ענפה ומורכבת.

כדי שתפעל כגוף מלוכד, בעל קו אחיד, ולא כחבר של משרדים בלבד, דרושים לה כלי תיאום ובקרה בתוכה היא, כחלק בלתי נפרד מהמערך הממשלתי. לפי סדרי הממשל בישראל מוטל תפקיד הבקרה הפנימית בתחום הכספי, המשקי והארגוני בעיקר על מספר יחידות מרכזיות במשרד האוצר. ביקורת המדינה שמה מכבר דגש על הממצאים הנוגעים לשמירת המשמעת התקציבית והמינהלית במשרדי הממשלה, ובמיוחד לשיתוף הפעולה מצדם עם החשב הכללי ואגף התקציבים באוצר. לא מעט קשיים פיסקליים, מוניטריים ואחרים נגרמו בעבר על ידי כך, שמשרדים אחדים בעלי תקציבים גדולים הסתגלו רק לאט לדרישות המשמעת הזאת. לאחרונה גדלה ההבנה לסכנות הכרוכות בחוסר שמירה על מסגרות התקציב ונוהלי יסוד, כגון אלו הנוגעים לכספים, התחייבויות, מסירת עבודות וניהול כוח אדם. אולם עוד נשאר לעשות יותר, כפי שעולה גם מהממצאים בדו"ח זה, ועוד יש לחזק משקלם של הגורמים במערכת הממשלה הממונים על הפיקוח ועל שמירת המסגרות בתוכה. במידת השפעתם תלויה בהרבה רמת הפעולה הממשלתית מאותן הבחינות, שלפיהן בודקת אותה ביקורת המדינה — תקינות המינהל הכללי והכספי, היעילות והחסכון, והשמירה על החוק ועל טוהר המידות.

הגשמת העקרון של בקרה פנימית דורשת הבחנה ברורה בינה לבין תפקידי ביצוע. אולם הפרדת הפונקציות במינהל לפי עשייה מזה ובקרה מזה נפגמת, אם הממונים על הבקרה עוסקים גם במשימות, שהן בעצמן נושא לבקרה. רצוי מאוד למנוע, שתיווצר סתירה פנימית, ולמעט בהטלת תפקידים נוספים על אותם נושאי משרה בצמרת הפקידות הממשלתית, האחראים לפונקציות המרכזיות האמורות והחייבים להזדהות עמן ללא סייג.

דין וחשבון זה, כמו קודמיו, כולל ממצאים גם בדבר התחזוקה של נכסים פיסיים של המדינה — מתקנים, מבנים, כלי תחבורה ורכוש אחר. מצב תחזוקתם של נכסי הציבור, ולא רק של אלה שבידי הממשלה, הוא במקרים רבים ירוד. הפגם גורע מעילות ניצולם, מייקר הפעלתם, מקצר את התקופה בה ניתן להשתמש בהם — ויחד עם זה פוגע ביוקרת המוסדות האחראים, ובמידת מה אף במראה פניה של המדינה. לא בשלטונות בלבד תלוי תיקון הדבר, ויחס הציבור לנכסי הכלל גם הוא קובע הרבה. אך אם משרדי הממשלה יהיו לדוגמה בדאגה לרכוש המופקד בידם, והעניין ייראה להם ראוי להשקיע בו מאמץ ארגוני וחינוכי מתוכנן ורצוף, יש לקוות לשיפור יסודי במצב.

הגופים המבוקרים גילו בשנה הנסקרת יחס נאות לעניין הביקורת, ובמידת תיקון הליקויים שהובאו לידיעתם שוב הסתמנה התקדמות.

י. א. י.

י. א. נבנצל
מבקר המדינה

ירושלים, ל' בשבט תשכ"ה
2 בפברואר 1965

תוכן העניינים

פעולות מבקר המדינה ומשרדו בתקופת הדין וחשבון

עמודים 3-6

ממצאי הביקורת

פרק ראשון - האוצר

ביצוע התקציב לשנת הכספים 1963/64 9

דו"ח על מאזן זכויותיה והתחייבויותיה

של המדינה ליום 31.3.1964 17

אגף החשב הכללי

37 הטיפול בהלוואות האוצר
50 חשבונות הממשלה בבנק ישראל
51 הסדרים עם בנק למשכנתאות
54 רשות החברות הממשלתיות — עסקאות במניות
54 מחסני הממשלה
56 תיקון ליקויים

נציבות שירות המדינה

58 מבדק פנימי
59 תיקון ליקויים

מינהל הכנסות המדינה

61 הוצאות המותרות לניכוי
65 ניכוי מס הכנסה משכר עבודה
66 תעודות על מלוות חובה
71 גבייה והחזר של הפרשי מכס ומס קנייה
73 הנחות ממכס
75 הגמקות להחלטות שליליות של שלטונות המכס
77 יבוא מקלטי טלוויזיה
78 מס שבח מקרקעין
81 מס רכוש על נכסים חקלאיים
82 שומות למפעלים לייצור משקאות משכרים
84 תיקון ליקויים

אגף מטבע חוץ

89 אשראי בקשר ליבוא חומר גלם

המדפיס הממשלתי

97	המדור לדברי ערך
98	תיקון ליקויים

המרכז למיכון משרדי

100	תיקון ליקויים
-----	---------------

פרק שני - משרדי הממשלה

משרד ראש הממשלה

105	עבודות שאינן ניתנות למסירה על פי מכרז
106	היחידות לענייני בני המיעוטים
108	שירות השידור
113	תיקון ליקויים

משרד הבריאות

115	רישוי התעסוקה במקצועות רפואיים
116	הפיקוח על בתי מרקחת
118	שירותי בריאות ורפואה לבני המיעוטים
120	מחסנים מיוחדים
122	הפיקוח על טיב תוצרת חלב
124	היחידות למלחמה במחלות ריאה
126	בתי חולים לחולי נפש
128	בית המרקחת המרכזי
129	בית חולים אשקלון
132	תיקון ליקויים

משרד הדואר

135	פיתוח שירות הטלפון
158	השירות הבולאי
160	הדר"חות הכספיים לשנת הכספים 1963/64
164	תיקון ליקויים

משרד הדתות

166	בתי דין רבניים
167	תיקון ליקויים

משרד החוץ

168	פעולות שיתוף בינלאומי
175	ביקורת בשתי שגרירויות

משרד החינוך והתרבות

176	ניהול כוח אדם בהוראה
182	מפעלי הזנה בבתי ספר וגני ילדים
185	החינוך העלייסודי
193	פעולות גדנ"ע
197	תיקון ליקויים

משרד החקלאות

201	יבוא גרעיני מספוא
204	יבוא עגלים לפיטום
208	פיקוח על מועצות הייצור והשיווק
212	פעולות הסרט הירוק
217	קרן הפירות
221	טיפול בעודפי ירקות
224	המועצה לייצור ושיווק בקר וצאן לבשר
226	משקי עזר
233	פיקוח וטרינרי על בתי שחיטה לעופות
235	פיקוח על השימוש בחומרי הדברה
236	חוות עדן
237	תיקון ליקויים

משק המים

241	מפעל המים הארצי
242	מליחות המים של המפעל הארצי
248	מפעל הנקז החופי
254	טיב מי השתייה
257	חברת מקורות
260	פעולות הניקוז
263	פעולות השירות ההידרולוגי
266	תיקון ליקויים

מינהל מקרקעי ישראל

268	הקצאת קרקעות למפעלים
276	הפקעות וחליפין
281	פיגוי דיירים
285	קביעת תנאי החכרה
286	אדמות מוכרות
289	גביית חובות וניהול חשבונות
294	הממונה על רכוש האויב
297	תיקון ליקויים

מינהל פיתוח הקרקע

301	פעולות הייעור
304	תיקון ליקויים

משרד המסחר והתעשייה

306	חברות יצוא ממשלתיות
318	הלוואות לחברות יצוא
320	ייצור מקומי של סוכר
327	ייצור מקומי של כוספה
329	שיקום מפעל תעשייתי
333	מכירה של אבקת חלב
334	מכוני מחקר תעשייתי
336	הפיקוח על משקלות ומידות
338	תיקון ליקויים

משרד המשטרה

משטרת ישראל

[illegible]

שירותי בתי הסוהר

358הדר"ח הכספי לשנת 1963/64 .
359תנאי אכסון בבתי הסוהר .

משרד המשפטים

364	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	סדרי כספים ומינהל בבתי משפט שלום
365	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	הסדר קרקעות
366	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	ניהול נכסים שבידי האפוסטרופוס הכללי

משרד הסעד

369	סעד למשפחה ולפרט הנזקקים
380	טיפול בילד ובנוער
382	תמיכה במוסדות ציבוריים
386	תיקון ליקויים

משרד העבודה

[illegible]

מחלקת עבודות ציבוריות

[illegible]

משרד הפיתוח

ביטול אגף הנגב והערבה 412

משרד הפנים

[illegible]

משרד השיכון

[illegible]

437	טיפול בחשבונות סופיים של קבלנים
439	העברת רכוש לחברת שיוון ופיתוח לישראל בע"מ
441	מבני אסבסט
443	בדיקת טיב עבודות בנייה
444	תשלומים למפונים
445	גביות ממשתכני חברת דיור למשוחרי המלחמה בע"מ
446	מבני תעשייה בע"מ
447	תיקון ליקויים

משרד התחבורה

448	בטיחות בדרכים
469	השכרת רכב לתיירים
473	יבוא וייצור של חלקי חילוף למכוניות
478	הטיפול בכספים במשרדי הרישוי
481	תיקון ליקויים

רכבת ישראל

486	התפתחות רכבת ישראל
492	הסדרי בטיחות
494	מצב הנקיון בשירותי הרכבת
496	ביטוחים
499	תיקון ליקויים

פרק שלישי - מערכת הבטחון

משרד הבטחון

504	ענייני תקציב
509	ענייני כספים וחשבונות
511	התקשרות עם קבלנים כלליים
512	מעקב אחרי חומרים שסופקו לקבלנים ולייצרנים
514	משלחת קניות של משרד הבטחון
516	החזר מס על ציוד
517	הסעות באוטובוסים
519	שכירת ציוד הרמה
521	רכישת מזון בדרך מכרז
522	מחלקת הגיוס
527	דיור לנכים
529	ניהול אפסניה ביחידת סמך
533	הפיקוח המשקי כיחידת ביקורת פנימית
535	תיקון ליקויים

צבא הגנה לישראל

542	תקציבי חילות הספקה, חימוש וקשר
544	מסירת הזמנות לתעשייה הצבאית
547	סדרי הרכשה של אפסניה
547	בית מלאכה בסיסי של חיל החימוש
549	תחזוקת כלי שיט

549	יחידה של חיל האוויר
550	שירות הג"א — התגוננות אורחית
553	תאונות דרכים לרכב צבאי
556	קצבת פרישה
558	תיקון ליקויים

התעשייה הצבאית

561	המאזן
562	מחסנים
563	פיתוח וייצור של תותח
564	תיקון ליקויים

התעשייה האווירית

565	התפתחות המפעל בשנים האחרונות
576	המאזן
578	ניהול כוח אדם
580	תיקון ליקויים

שירות בטחון כללי

581	תיקון ליקויים
-----	-------------------------

582	המוסד המרכזי למודיעין ולתפקידים מיוחדים
-----	---

פרק רביעי — מוסדות המדינה

בנק ישראל

585	מאזן בנק ישראל וחשבון רווח והפסד
-----	--

המוסד לביטוח לאומי

591	התפתחות המוסד בשנת 1963/64
598	מחלקת הביקורת הפנימית
599	גביית דמי ביטוח
601	השתלבות המיעוטים ברשת המבוטחים
603	משק הכספים
611	תיקון ליקויים

רשות הנמלים

613	בניית נמל אשדוד
620	איזור קישון
626	שירותים לאניות בנמלי הארץ
627	העברת הזכויות וההתחייבויות והנכסים לרשות
629	תיקון ליקויים

פרק חמישי - הרשויות המקומיות

633	ביקורת המדינה ברשויות המקומיות
634	ממצאים בעלי משמעות עקרונית בדו"חות על הרשויות המקומיות
640	שירותי החינוך היסודי ברשויות המקומיות
645	סלילת כבישים ותחזוקתם
649	מועצות אזוריות
652	תיקון ליקויים

פרק שישי - איגודים

655	ביקורת המדינה באיגודים
656	ממצאים בעלי משמעות עקרונית בדו"חות על איגודים
657	השקעות המדינה באיגודים

*

הצעותיה של ועדת הכספים לדו"ח השנתי של מבקר המדינה

662	כפי שאושרו על ידי מליאת הכנסת
-----	---

ביצוע הצעותיה של ועדת הכספים לדו"חות השנתיים של

669	מבקר המדינה כפי שאושרו על ידי מליאת הכנסת
-----	---

*

673	חוק מבקר המדינה, תשי"ח-1958 (נוסח משולב)
-----	--

*

מפתח עניינים

פירוט פעולות הביקורת בכל גוף מבוקר ניתן בראש הממצאים הנוגעים אליו.

פעולות מבקר המדינה ומשרדו

דין וחשבון שנתי זה סוקר את פעולות מבקר המדינה ומשרדו בשנת 1964 ומסכם את תוצאות הביקורת במשרדי הממשלה, במפעלי המדינה ובמוסדותיה, לרבות ביקורת החשבונות לשנת הכספים 1963/64.

מבקר המדינה המציא דין וחשבון שנתי זה לשר האוצר, לעיונו ולהערותיו ביום ל' בשבט תשכ"ה, 2 בפברואר 1965. בהתאם להוראות סעיף 16 לחוק מבקר המדינה, מועד הנחת הדין וחשבון השנתי על שולחן הכנסת הוא בתום עשרה שבועות מהתאריך הנ"ל, לאמור בי"א בניסן תשכ"ה, 13 באפריל 1965.

דיוני ועדת הכספים ומליאת הכנסת בדו"ח השנתי 14

ועדת הכספים של הכנסת וועדת המשנה שלה לענייני ביקורת קיימו 20 ישיבות, שהיו מוקדשות לדיונים בדו"ח השנתי 14 של מבקר המדינה. במסגרת דיונים אלה נדון גם דו"ח שר האוצר על ביצוע הצעות ועדת הכספים לדו"ח השנתי 13.

הישיבות התקיימו בתקופה שבין סוף אפריל לתחילת יולי 1964, וביום 7 ביולי הניחה ועדת הכספים על שולחן הכנסת את סיכומיה והצעותיה לדו"ח השנתי 14. דיוני ועדת הכספים וועדת המשנה שלה לענייני ביקורת נסבו על 15 נושאים, והם: ביצוע התקציב לשנת הכספים 1962/63; דו"ח על מאזן זכויותיה והתחייבויותיה של המדינה ליום 31 במארס 1963; עסקאות במניות; חברות מעטים; הסדרים עם חברות שיווק דלק; קניית ציוד רפואי לבתי חולים ממשלתיים; הקצאת מגרשים ליחידים על ידי מינהל מקרקעי ישראל; פיצויים בעד קרקעות על פי חוק רכישת מקרקעין; חוקיות עסקאות יהלומים; פיקוח והדרכה בתחום המוניציפלי; ביצוע עבודות על ידי קבלנים; השתתפות בחברת תדיראן; תחזוקת הנשק בהגנה המרחבית; תנאי מגורים במחנות צה"ל; ותיקון ליקויים ברשויות המקומיות.

מליאת הכנסת דנה בסיכומיה והצעותיה של ועדת הכספים, שהתייחסו לנושאים אלה, בשלוש משיבותיה (ב' 20, 21 ו-28 ביולי). נוסח ההצעות מובא להלן בפרק "הצעותיה של ועדת הכספים לדו"ח השנתי 14 של מבקר המדינה, כפי שאושרו על ידי מליאת הכנסת".

קובץ הצעותיה של ועדת הכספים. משרד מבקר המדינה הוציא, ביוני 1964, בקובץ מיוחד את הצעותיה של ועדת הכספים, כפי שאושרו על ידי הכנסת, לכל הדוחות השנתיים של מבקר המדינה. הקובץ, ערוך בצורה ובמתכונת המאפשרת השלמתו מדי שנה בשנה, נועד לאפשר לכל הנוגעים בדבר לעמוד על נקלה על קביעות המחוקק בנושאים, בהם טיפלה הביקורת.

משרד מבקר המדינה

משרד מבקר המדינה מבצע את תפקידי הביקורת על ידי יחידות מטה ועל ידי ארבע יחידות ביקורת עיקריות, שלכל אחת מהן נתייחדו תפקידי ביקורת בתחום מסוים של המינהל

הציבורי: (א) משרדי הממשלה ומוסדות המדינה; (ב) מערכת הבטחון; (ג) הרשויות המקומיות; (ד) האיגודים.

הביקורת על משרדי הממשלה נערכה ברובה בירושלים. ביקורת מערכת הבטחון והביקורת על חלקן הגדול של הרשויות המקומיות מתרכזות בתל אביב. בעוד שבחיפה מבוצעת ביקורת על חלק ממפעלי התחבורה ועל הרשויות המקומיות שבצפון הארץ. ביקורת האיגודים נערכה בשלוש הערים. יחידות המטה של המשרד הן בירושלים, וביניהן: לשכת המנהל הכללי, הייעוץ המשפטי, עריכת כתבי המשרד, הייעוץ הטכני והכלכלי, המינהל ויחידת ההדרכה. בשנה הנסקרת נעזר המשרד לראשונה גם ביועץ קבוע לענייני בריאות הציבור. בינואר 1964 נכנס סניף משרד מבקר המדינה בחיפה למשרדיו החדשים בהדרגה, הכרמל, שתי קומות בבניין משרדים של הממשלה. שיכון המשרד בקריה שבתל אביב איננו עונה זה שנים על הצרכים, אולם בהתחשב במדיניות הכללית של צמצום הבנייה הציבורית דחה משרד מבקר המדינה הקמת בניין קבע, שהיה מתוכנן, ונעזר בינתיים על ידי הוספת חדרים מספר סמוך למשרד הקיים.

הוצאת משרד מבקר המדינה בשנת 1963/64 הסתכמה ב־3,885,000 ל"י. מספר עובדי המשרד בסוף שנת 1964 היה 436 לעומת 429 בסוף השנה הקודמת.

השנה ערך המשרד קורס מיוחד, ראשון מסוגו, לעובדים צוערים בוגרי אוניברסיטה במגמה להכשירם לצד המקצועי שבעבודת ביקורת המדינה. הקורס נמשך חודשיים והתקיים בתנאי פנימייה בבית הספר המרכזי למינהל של משרד האוצר ונציבות שירות המדינה, והוא נועד להשלים את הידיעה העיונית והמעשית של המשתתפים בו במקצועות, שהם לעזר לביקורת המדינה, במיוחד חשבונאות, משפט, כלכלה ומינהל. משרד מבקר המדינה הוסיף לעודד את השתלמותם של עובדיו על ידי השתתפות בהוצאות שכר הלימוד שלהם באוניברסיטאות ובמתן הקלות אחרות. פעולות ההדרכה הפנימיות, הכוללות קורסים והרצאות, נמשכו גם השנה, והשתתפו בהם רוב עובדי הביקורת. במסגרת הסיוע הטכני של האו"ם שהה בארץ לתקופה של מספר חודשים מר סוון ג. יורגנסן, ממנהלי מוסד ביקורת המדינה בנורבגיה, וייעץ למשרד מבקר המדינה בהכנת תדריך קבע לעובדי הביקורת. המשרד המשיך בהוצאתן של חוברות "עיונים בביקורת המדינה", כתב עת פנימי לענייני ביקורת. המאמרים שבכתב העת דנים בגופי הלכה בביקורת המדינה, ומתפרסמות בו גם סקירות על נושאים מקצועיים בתחום המינהל הציבורי, הכלכלה, המשפט והחשבונאות. השנה גם הוכן במשרד ריכוז קביעות עקרוניות של מבקר המדינה, שנועד להדריך את עובדי הביקורת בעבודתם.

פעולות הביקורת

הגופים שבוקרו בשנת 1964 ויחידותיהם העיקריות. לפי סעיף 15(א) לחוק מבקר המדינה, תשי"ח—1958 (נוסח משולב), ניתן בזה פירוט הגופים, שבוקרו בתקופת הדו"ח השנתי, על יחידותיהם העיקריות. נערכה ביקורת בכל משרדי הממשלה ובמפעלי המדינה ומוסדותיה; כן נערכה ביקורת בגזברות הכנסת. הביקורת כללה גם בדיקות מעקב אחר תיקון ליקויים, שהועלו בשנים קודמות. היחידות שבוקרו מפורטות להלן בסעיפי "פעולות הביקורת" בפרקים המתאימים לכל גוף מבוקר. פעולות הביקורת על נציגויות ישראל בחוץ לארץ כללו בדיקות בנציגויות שבפרס ובריסל ובמספר בירות שבמערב אפריקה. מספר הרשויות

המקומיות, שבהן נערכה ביקורת כוללת בשנת 1964, היה 74 : ביניהן 14 עיריות, 44 מועצות מקומיות ו-16 מועצות אזוריות. סיכומים על פעולות הביקורת ברשויות המקומיות ניתנים להלן בפרק "הרשויות המקומיות", בו גם מובאת רשימת הדו"חות שהוצאו. עוד נכללים באותו פרק ממצאים, שלגביהם הובאו בדו"חות על הביקורת ברשויות המקומיות קביעות עקרוניות, העשויות לשמש כהמלצה לרשויות מקומיות אחרות בטיפולן בעניינים דומים. השנה הוציא משרד מבקר המדינה דו"ח על הביקורת במועצה הדתית ירושלים. זו היא המועצה הדתית הראשונה, לגביה הופעלה ביקורת המדינה, וזאת לפי החלטת מבקר המדינה בשנת 1961. המועצות הדתיות במדינה נתמכות מכספי המדינה ועומדות לביקורת בגין זה, אם ובמידה שוועדת הכספים של הכנסת או מבקר המדינה מחליטים על כך. ממגמות הדו"ח על הביקורת במועצה הדתית ירושלים היה להדריך בהמלצות הביקורת את המועצה הדתית בפעולותיה ולאפשר למועצות דתיות אחרות וכן לגופים ממלכתיים ומוניציפליים, התומכים במועצות אלה, לעמוד על מספר בעיות בתחום זה. בשנה הנסקרת נערכה ביקורת ב-90 איגודים. סיכומים על פעולות הביקורת באיגודים ניתנים להלן בפרק "איגודים", בו גם מובאת רשימת הדו"חות שהוצאו. גם בפרק זה נמצא סיכום של קביעות עקרוניות מתוך דו"חות הביקורת על איגודים שונים. השנה נעשתה פעולה להחשת הדיווח על הביקורת באיגודים, וביום 29 בנובמבר 1964 הוציא משרד מבקר המדינה לראשונה, בעת ובעונה אחת, 14 דו"חות על הביקורת באיגודים במתכונת של קובץ.

עריכת סקר לבקשתה של ועדת הכספים. בפרברואר 1964 פנתה ועדת הכספים של הכנסת למבקר המדינה בבקשה לערוך סקר על מצב השכר של העובדים הבכירים בחברות הממשלתיות העיקריות. המשרד ערך את הסקר באמצעות שאלון מפורט, שהכין לצורך זה. הושגו הנתונים על שכרם של 848 עובדים בכירים ב-20 איגודים מענפי פעולה שונים, המעסיקים ביחד כ-80% מכלל ציבור העובדים באיגודים, ובשניים ממוסדות המדינה — בנק ישראל ורשות הנמלים. מבקר המדינה המציא לוועדת הכספים את תוצאות הסקר ביולי 1964, והוועדה החלה לדון בו בחודש אוקטובר 1964.

טיפול בתלונות. הטיפול בתלונות המופנות למשרד מקרב הציבור, המרוכז בידי היועץ המשפטי למבקר המדינה, מאפשר לביקורת המדינה לעמוד על ליקויים רבים בגופים המבוקרים, ועם זאת לתת שירות לאזרח, אם אמנם נמצא כי נפגע. הפעולה דומה לזו של ה"אומבודסמן" — נציב מטעם הפרלמנט לטיפול בתלונותיהם של אזרחים, הפועל בארצות הסקנדינביות ובניו-זילנד. מספר התלונות, שנתקבלו במשרד בשנת 1964, הגיע ל-2,000. התלונות מתייחסות לתחומים רבים ושונים של המינהל הציבורי. בתקופת הדין והשבון עלה במיוחד מספרן של התלונות על בקשות, שלא נענו להתקנת טלפונים, ותלונות לא מעטות, שהתייחסו לתקלות בהמצאת תעודות מלווה קליטה וחשכון חובה.

פעילות בינלאומית — מגע עם מוסדות ביקורת עליונים במדינות אחרות

במשך השנה התקיימו מגעים עם מוסדות ביקורת עליונים במדינות אחרות. ביולי 1964 אירח מבקר המדינה את מר ק. ט. קואו, מבקר המדינה של קמרון, שבא לארץ כדי לעמוד על פעולות ביקורת המדינה בישראל. למטרה זו שהו השנה בישראל גם שני עובדים בכירים של מוסד הביקורת בג'מאיקה.

הקונגרס הבינלאומי החמישי של מוסדות הביקורת הממלכתיים העליונים

הקונגרס הבינלאומי החמישי של מוסדות הביקורת הממלכתיים העליונים עומד להתכנס בירושלים ב-15 ביוני 1965 לתקופה של 10 ימים. הקונגרס הוא תלת-שנתי והוא התכנס לפני כן בתואנה, בבריסל, בריוֹדה ז'ניירו ובווינה. ההחלטה על קיום קונגרס זה של מוסדות בעלי דרג ממלכתי גבוה בישראל נתקבלה בקונגרס הבינלאומי הרביעי של מוסדות הביקורת הממלכתיים העליונים, שהתכנס כאמור בווינה, במאי 1962. בהכנות לקראת הקונגרס החמישי, שהחלו מיד לאחר סיומו של הקונגרס הרביעי, נהנה משרד מבקר המדינה משיתוף פעולה מצד משרד החוץ וגורמים ממלכתיים וציבוריים אחרים. מבקר המדינה ערך השנה ביקור בענייני הקונגרס במוסדות ביקורת עליונים במספר מדינות באירופה. נוכחותם של המנהל הכללי ועובדים בכירים של משרד מבקר המדינה בחוץ לארץ, במילוי תפקידי ביקורת, שימשה אף היא הזדמנות למגעים עם מוסדות ביקורת ממלכתיים בהכנת הקונגרס. הנושאים, שיעמדו לדיון בקונגרס, הם: ביקורת המדינה והתקציב; תרומתם של מוסדות ביקורת עליונים בעיצוב סטנדרדים למינהל; נסיונם של מוסדות ביקורת עליונים בפיתוח נוהלים אדמיניסטרטיביים וכספיים במדינות צעירות ובמדינות ותיקות; בעיות מינהל ותקציב של מוסדות הביקורת העליונים; ובעיות הביקורת בעידן האוטומציה. המוסדות המשתתפים התבקשו לשלוח עוד לפני הקונגרס סקירות על נושאים אלה, ועד כה התקבלו למעלה מ-80 סקירות, אשר משרד מבקר המדינה מתרגם ומפיץ אותן בין כל מוסדות הביקורת. המשרד הכין אף הוא סקירות על הנושאים שיידונו בקונגרס, וכן הוציא חוברת בשלוש שפות הקונגרס — אנגלית, צרפתית, וספרדית — על עבודת מבקר המדינה בישראל ומשרדו.